

Tom Jacobsen
Gjerstad kommune

Deres dato:	Vår dato:	01.07.2015	Saksbeh:	Frode Lindland
Deres ref:	Vår ref:	2015/858-3 /K46	Direkte tlf.nr:	37119773

Melding om vedtak i sak 15/44 den 23.06.15 - Behandling av søknad om bestandsplan for elg, Gjerstad Viltlag - 2015-2019

Formannskapet behandlet saken den 23.06, sak 15/44.

Protokollen lyder som følger:

Rådmannens innstilling:

1. Med hjemmel i «Forskrift om forvaltning av hjortevilt», § 19, godkjenner Gjerstad kommune, Formannskapet, Gjerstad Viltlag sin bestandsplan for elg i perioden 2015-2019.
2. Gjerstad Viltlag tildeles 61 elg pr. år, d.v.s. 305 elg for hele planperioden.

Saksprotokoll fra Formannskapet:

1. Med hjemmel i «Forskrift om forvaltning av hjortevilt», § 19, godkjenner Gjerstad kommune, Formannskapet, Gjerstad Viltlag sin bestandsplan for elg i perioden 2015-2019.
2. Gjerstad Viltlag tildeles 61 elg pr. år, d.v.s. 305 elg for hele planperioden.

Enstemmig.

Saksframlegg ligger vedlagt.

Med vennlig hilsen

A blue ink signature of the name "Frode Lindland".

Frode Lindland
skogbruksjef

Dato: 09.06.2015
Arkivref: 2015/858-2 / K46

Frode Lindland
37119773
frode.lindland@gjerstad.kommune.no

Saksnr	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	

Behandling av søknad fra Gjerstad Viltlag om bestandsplan for elg 2015-2019

Rådmannens innstilling:

- Med hjemmel i «Forskrift om forvaltning av hjortevilt», § 19, godkjenner Gjerstad kommune, Formannskapet, Gjerstad Viltlag sin bestandsplan for elg i perioden 2015-2019.
- Gjerstad Viltlag tildeles 61 elg pr. år, d.v.s. 305 elg for hele planperioden.

Vedlegg:

- Søknad om bestandsplan for elg fra Gjerstad Viltlag i perioden 2015-2019

Saksdokumenter:

- Forskrift om forvaltning av hjortevilt

Saksopplysninger:

Gjerstad kommune har den 08.06.2015 mottatt søknad fra Gjerstad Viltlag vedrørende bestandsplan for elg i perioden 2015-2019.

Viltlaget forvalter areal i 4 kommuner: Gjerstad 307000 dekar (hele kommunen), Risør 11700 dekar, Nissedal 38000 dekar og Drangedal 90700 dekar. Til sammen ca 449000 dekar tellende areal.

Det søkes om et årlig uttak på 50 elg, totalt 250 elg i 5-årsperioden. Man tar da utgangspunkt i en fellingsprosent på mellom 80 og 100 %. Med andre ord regner man med at det felles færre dyr enn 50 pr. år.

Gjerstad kommune har gjennom lokal forskrift nylig endret sitt minsteareal for elg til 5000 dekar. Dette gir en mulig tildeling på ca 90 elg. Ved bruk av «50%-regelen» (fravik av minstearealet 50% opp og ned) kan årlig kvote ligge i intervallet 61-183 elg.

Det framgår at man nå ønsker å ta i bruk nye modeller og avskytningsstrategier for å nå målene som settes.

Følgende hovedmålsetninger settes:

- Høyere gjennomsnittsalder og vekt i stammen
- Sett kalv pr. ku bør være over 0,6
- Ku pr. okse bør vær mellom 1,5 og 2,5

I tillegg er det satt en langsiktig målsetning om å ha et uttak på 100 elg pr. år, da dette vurderes som bærekraftig nivå på lengre sikt.

Følgende grep/tiltak skal bidra til å nå målene:

- Spare store produksjonsdyr
- Hovedvekten på avskytinga i voksendyrandelen legges på små og unge dyr
- Fokus på uttak av de dårligste dyrene
- Hanndyruttak på minimum 50%
- Okser med 5 og flere tagger spares i 2 år

I «Forskrift om forvaltning av hjortevilt», § 19, framgår det følgende:

Kommunene kan godkjenne en flerårig, maksimalt 5-årig, bestandsplan for et vald eller et bestandsplanområde godkjent for jakt på elg og/eller hjort, og som disponerer et areal på minimum 20 ganger minstearealet. Planen skal inneholde målsetting for bestandsutviklingen og plan for den årlige avskytingen i antall, fordelt på alder og kjønn. Planens målsetting skal være i samsvar med kommunens mål for å bli godkjent, jf. § 3.

For bestandsplanområder skal planen beskrive hvordan ulike dyrekategorier i fellingskvoten årlig fordeles på de enkelte valdene. Når godkjent bestandsplan foreligger, skal kommunen gi en samlet fellingstillatelse for hele planperioden som valgfrie dyr.

Kommunen kan vedta å trekke godkjenningen tilbake og tildele ny fellingstillatelse ved vesentlig uforutsette endringer i bestanden i området eller ved vesentlige avvik fra godkjent bestandsplan, herunder avvik i forhold til årlig planlagt avskyting i antall, kjønn eller alder.

I kommunens målsetninger for hjorteviltforvaltninga i perioden 2015-2019 framgår det følgende overordna målsetning:

Gjerstad kommune skal ha biologisk sunne bestander av elg, hjort og rådyr som utgjør en berikelse i naturen. Bestandene skal være bærekraftig i forhold til beitetilgang og skal ikke medføre uakseptable konflikter med trafikk, landbruksnæring og friluftsliv. Innenfor disse rammene skal elg, hjort og rådyr forvaltes til beste for verdiskapning, lokale jegerinteresser og allmenne naturinteresser.

Elgens bestandskondisjon og produksjonsevne skal forbedres slik at jaktutbyttet over tid er stabilt og betydelig. Hjortestammen skal forvaltes slik at jaktutbyttet er noe økende i perioden, samtidig som en skal ha fokus på å begrense skader på skog og innmark. Rådyrstammen forvaltes i stor grad av grunneierne selv gjennom kvotefri jakt.

Videre er det sagt som delmål at:

Elgens kondisjon skal forbedres i løpet av målperioden 2015-2019. Slaktevekten til 1,5-årige elg felt i målperioden skal vise stigende tendens og ligge på minimum 115 kg i gjennomsnitt i 2019. Forvaltningen må fortsatt legges opp slik at elgbestanden står i forhold til beitesituasjonen. Vinterstammen bør holdes lav og beiteproduksjonen opprettholdes gjennom skogbrukstiltak.

Vinterstammen av elg bør i hovedsak bestå av voksne produksjonsdyr. Det er et mål å øke kalveproduksjonen. Denne bør ut fra «sett elg»-registreringene i jakta overstige

0,55 kalv/ku i 2019. Det er videre et mål at ku/okseforholdet skal ligge innenfor intervallet 1,5-2,5 kuer/okse.

Rådmannens vurdering/merknader:

Rådmannen er kjent med at det har vært en god prosess rundt planen der jaktlagene er gitt mulighet for uttalelse og at det gjennom møteaktivitet er orientert om planen og dens formål. Det er derfor bra at planen er godt forankra lokalt med god oppslutning.

Elgbestanden er på et historisk lavt nivå i kommunen. Dette framgår tydelig fra statistikken fra Hjorteviltregisteret. Det er likevel et lite tegn til økning i antall og kondisjon. Viltlaget ønsker primært å stabilisere og svakt øke bestanden, men i tråd med produksjonsgrunnlaget. Det er derfor bra at Viltlaget gjør en del endringer på strategier og tiltak. Gjennom kommunikasjon med Viltlaget har det framkommet at man spesielt har sett hvor negativt et for stort uttak av store produktive dyr har for bestandsutviklinga.

Planen gir en oversikt over tildelinga fordelt på de enkelte storvaldene. Hvert storvald har fått sin tildelte kvote på kalv, voksne okser og voksne kuer. 1,5-åringene inngår nå i voksenkvota.

Det gjøres en kraftig reduksjon på tildelinga fra forrige planperiode. Fra 90 dyr pr. år, går man ned til 50. I tillegg er det lagt et sterkt fokus på å redusere tildelinga av voksne dyr betydelig. Man ønsker altså å spare store produktive dyr og legge hovedvekten av avskytinga på kalv og ungdyr, samt svake dyr. Rådmannen kunne nok ha ønsket seg en enda tydeligere presisering på samlet andel av kalv og ungdyr i uttaket. For kalv er det synliggjort, men siden ungdyr inngår i voksenkvota, er det ingen konkret målsetning her. Man bør nok også ha i bakhodet at man må holde et system på kjønnssammensetningen i uttaket og bestanden. Man bør prøve å justere dette underveis slik at man får en fornuftig balanse. En god kommunikasjon ut mot storvaldene og jaktlaga vil nok være sentralt her. Det er imidlertid lagt opp til møter etter jakta samt en gjennomgang av status midt i perioden. Da har man mulighet til å justere noe underveis.

I årene som kommer vil det også være viktig å holde en god balanse mellom beitetilgang og bestand, som er med på å sikre en god kondisjon i stammen og god produksjon. Rådmannen mener også det kan være fornuftig med nye beitekartlegginger for å dokumentere utviklinga i elgens mattilgang. Dersom produksjonen ikke tar seg opp, må man være forsiktig med å la bestanden øke vesentlig. Først når man ser klare tegn på at veksten tar seg opp, kan man bygge opp igjen stammen så langt det er grunnlag ut fra tilgang på beite.

Rådmannen mener at omsøkt plan har gode strategier/mål og tiltak, men det er viktig at man klarer å være lojal mot planen. Videre er det bra at man nå strammer inn på kvotene og har ekstra fokus på betydninga av de store dyrene. Store kuer har høyere produksjon enn små unge dyr. Forskning viser at store okser får kuene tidligere i brunst, og tidlig brunst gir tidlig fødte kalver, som blir tyngre kalver som får en bedre start i livet. Med store okser brunster også yngre okser mindre og får dermed høyere vekt tidlig.

Basert på det minstearealet som foreligger i Gjerstad og kommunene som Viltlaget har forvaltningsareal, må Viltlaget tildeles minimum 61 elg pr. år. Det framgår av henvisninga til «Forskrift om forvaltning av hjortevilt», § 19, at kommunen skal se til at planen er i tråd med de kommunale målsetningene. Basert på

gjennomgangen over, mener rådmannen at planen er greit innenfor de kommunale målene samt § 19 for øvrig.

Melding om vedtak sendes til:
Leder av Gjerstad Viltlag, Tom Jakobsen